

Cümhuriyet merkez bankası kanununun 14 üncü ve 40 ıncı maddelerinin değiştirilmesi hakkında 1/667 numaralı kanun lâiyhası ve İktisat, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.
Başvekkâlet
Muamelât Müdürlüęü
Sayı 6/1387

6-V-1933

B. M. M. Yüksek Reislięine

1715 numaralı Cümhuriyet Merkez bankası kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında hazırlanan ve İcra vekilleri Heyetinin 2-V-933 toplanışında Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte arzedilmiştir efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Cümhuriyet Merkez bankası heyeti umumiyesinin 16 nisan 933 tarihinde fevkalâde olarak toplanışında nizamnamei esaside bazı tadilât icrası kararlaştırılmış olup bu mukarrerattan iki maddesi meri olabilmesi için Türkiye Cümhuriyet merkez bankası hakkındaki 1715 numaralı kanunun 14 ve 40 ıncı maddelerinin tadilini istilzam eylemektedir. Şöyleki:

1 - Kırkınıcı madde Devlet, Vilâyet ve belediyelerin Borsada kote edilmiş tahvillerine mukabil azami % 80 ve diğer kote edilmiş sağlam tahvilâta mukabil de % 70 nisbetinde avans verebileceği ve ancak bu muamelelerin istikrar kanununun meriyetinden sonra ifa edilebileceği muharrer olup bu defa fevkalâde olarak toplanan heyeti umumiyede aynı şeraif ve nisbetlerdeki avansın bankalara üç ay vade ile yapılması ve bu muamelelerin kanunun beşinci maddesinin son fıkrasında yazılı evrakı naktiye karşılığını teşkil eden Hazine borcundan beş milyon liranın ödenmesinden sonra ifa edilmesi ve bu avanslar mukabilinde yapılabilecek emisyon miktarının Hazine borcuna mahsup edilen mebalığının % ellisini tecavüz etmemesi fekarrr ettirilmiş olduğundan mevzuubahs kırkınıcı maddenin bu salâhiyeti temin edecek surette;

2 - On dördüncü maddede istikrar kanununun meriyete vazına kadar bankanın beşinci madde mucibince uhdesine almış olduğ evrakı naktiye miktarını artırmıyacağı ve ancak 35 ,36,37 ve 38 inci 39 uncu maddeler mucibince yapılabilecek emisyonların bu hükümden müstesna bulunduğu mukayyet olup yukarıda arzedildiği veçhile 40 ıncı maddede yapılmasına lüzum hâsıl olan tadilât kabul buyurulduğ takdirde işbu avans ve krediler mukabilinde yapılacak emisyonunda istisnası tabii olduğundan mezkûr on dördüncü maddenin bunu ihtiva edecek surette;

Tadili muktazi görülmüş ve merbut lâiyhai kanuniye tanzim ve takdim edilmiştir.

İktisat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisat encümeni
K. No. 30
Esas No. 1/667

24-V-1933

Yüksek Reisliğe

1715 numaralı Cümhuriyet merkez bankası kanununun 14 ve 40 ıncı maddelerinin tadili hakkında İcra Vekilleri Heyetinden gönderilip encümenimize havale edilen kanun lâyihası Maliye Vekili Beyin huzurile tetkik ve müzakere olundu. Lâyiha banka heyeti umumiyesince yapılması kabul edilen bazı nizamname tadilâtının mütenazırı olmak üzere hükûmetçe hazırlanmış ve bu tadilât ile Cümhuriyet merkez bankasının umumi tahvilât ile sağlam hususi tahvilât mukabilinde bankalara avans yapılmak gibi bazı salâhiyet dereceleri genişletilmek düşünül-müştür.

Lâyiha esas itibarile encümenimizde kabule şayan görülmekle beraber 40 ıncı maddenin değişme şeklinde (Devlet, vilâyet ve belediyelerin borsada mukayyet tahvilleri) cümlesindeki mukayyet tabiri borsa ıstılahlarından olan (Kote) tabirinin aynı olarak kullanılmış olmasına rağmen gerek aynı madde de gerek bank teşkil kanununun diğer bir çok maddelerinde (Kote) tabiri kullanılmış olduğundan bu iki tabir arasında bir fark gözetildiği kabulünde her hangi bir te-reddüt ve şüpheye atıyen mahal vermemek için yine (Kote) tabirinin kullanılması tercih olun-muş ve madde buna göre tadil edilmiştir.

14 üncü maddenin yeni şeklinde istisna hükmüne tâbi tutlan maddelere 40 ıncı maddenin maada geçen sene 4-VII-1932 tarihli ve 2062 numaralı kanun ile tadil edilmiş olan 20 ınci maddenin de bu defaki tadilde müstesnalar meyanında gösterildiği anlaşılmış ve yeni şekil bu dairede kabul edilmiştir.

Bu mülâhazata göre kabul edilmiş olan kanun lâyihası havalesi mucibince Maliye ve Bütçe encümenlerine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe takdim olunur.

İk. En. Reisi	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
Edirne	Ş. Karahisar	A. Karahisar	İstanbul	İzmir	Bolu
Şakir	İsmail	İzzet	Alâettin	M. Sadettin	Şükrü
	Aza				
	M. Yaşar				

Maliye encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye encümeni
M. N° 253
Esas N° 1/667

30-V-1933

Yüksek Reisliğe

1715 numaralı Cümhuriyet merkez bankası kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında Başvekâletin 6-V-933 tarih ve 6/1387 numaralı tezkeresile Büyük Meclise verilip encümenimize havale olunan kanun lâyihası müzakere ve tetkik olundu.

Hükûmet esbabı mucibe mazbatasile İktisat encümeni mazbatasında izah edildiği veçhile Merkez bankası kanununun 14 üncü ve 40 ıncı maddelerinin tadili hakkındaki lüzum encü-menimizce varit görülmüştür. Ancak bir maddenin bir fıkrasının tadili usul noktasından caiz

görülemediğinden mezkûr madde tamam olarak tadil edilmiş ve maddeler İktisat encümeninin tadili veçhile kabul olunmuştur.

Havalesi mucibince Bütçe encümenine verilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Mal. En. Rs.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza
Burdur	Bayazıt	İsparta	İzmir	Balıkesir
Şeref	İhsan	Kemal Turan	Kâmil	Pertev

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe encümeni
M. No. 232
Esas No. 1/667

12 - VI - 1933

Yüksek Reisliğe

1715 numaralı Cumhuriyet merkez bankası kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi hakkında olup İktisat ve Maliye encümenleri mazbatalarile birlikte encümenimize tevdi kılınan kanun lâyihası encümenimizce de müzakere ve tetkik olundu.

Lâyihanın heyeti umumiyesi encümenimizce de Maliye encümeninin tadilatı dairesinde kabul edilmiştir. Müstacelen müzakere buyurulmak üzere Umumi heyetin yüksek tasvibine arz olunur.

Rs. N.	M. M.	Kâ.	Aza	Aza	Aza
İsparta			Edirne	Erzurum	İstanbul
Mükerrem			Faîk	Asım	Sadettin
Aza	Aza	Aza	Aza	Aza	Aza
Kayseri	Kırklareli	Manisa	Niğde	Sivas	Yozgat
A. Hilmi	Şeyket	M, Turgut	Faîk	M, Remzi	S, Sırrı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye Cumhuriyeti Merkez bankası hakkındaki 1715 sayılı ve 11 haziran 1930 tarihli kanunun iki maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Türkiye Cumhuriyeti merkez bankası hakkındaki 1715 ve 11 haziran 1930 tarihli kanuna ait 14 üncü maddesinin ikinci cümlesi şu şekilde tadil edilmiştir:

(Ancak altın ve döviz iştirasına, ticarî ve zirai senetlerin iskontosuna ve senedat ve tahvilât mukabili kredi ve avanslara dair 20, 35, 36, 37, 38, ve 39 ve 40 ncı maddelerde gösterilen şartlar ve haller dahilindeki emisyon bu hükümden müstesnadır).

MADDE 2 — Mezkûr kanunun 40 ncı maddesi şu şekilde tadil edilmiştir:

(Banka; Devlet, vilâyet ve belediyelerin bor-sada mukayyet tahvilâtlarına mukabil azami % 80 nisbetinde ve diğer kote edilmiş sağlam tahvilâta mukabil azami % 70 nisbetinde ve üç ay vade ile bankalara avans verilebilir. Ancak banka bu muameleleri, beşinci maddenin son fıkrasında mezkûr Hazine borcuna mahsup edilecek mebalîğin beş milyon liraya bağlı olduğu tarihten itibaren ifa edebilecektir.

Banka; bu avanslar mukabilinde emisyon yapabilir ise de bu emisyon miktarı yukarıda zikri geçen Hazine borcuna mahsup edilmiş mebalîğin % ellisini tecavüz edemez.)

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

2-V-1933

Bş. V.	Ad. V.	M. M.
<i>İsmet</i>	<i>Yusuf Kemal</i>	<i>Zekâi</i>
Da. V.	H. V. V.	Mal. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Ş. Kaya</i>	<i>M. Abdülhalık</i>
Mf. V.	Na. V.	İk. V. V.
<i>Dr. Reşit Galip</i>	<i>Hilmi</i>	<i>Muhlîs</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlîs</i>

İKTİSAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

Türkiye Cumhuriyeti merkez bankası hakkındaki 1715 sayılı ve 11 haziran 1930 tarihli kanunun iki maddesinin tadili hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Aynen.

MADDE 2 — Mezkûr kanunun 40 ncı maddesi şu şekilde tadil edilmiştir:

Banka; Devlet, vilâyet, ve belediyelerin bor-sada kote tahvilâtlarına mukabil azami % 80 nisbetinde ve diğer kote edilmiş sağlam tahvilâta mukabil azami % 70 nisbetinde ve üç ay vade ile bankalara avans verebilir. Ancak banka muameleleri, beşinci maddenin son fıkrasında mezkûr Hazine borcuna mahsup edilecek mebalîğin beş milyon liraya bağlı olduğu tarihten itibaren ifa edilebilecektir.

Banka; bu avanslar mukabilinde emisyon yapabilirse de bu emisyon miktarı yukarıda zikri geçen Hazine borcuna mahsup edilmiş mebalîğin % ellisini tecavüz edemez.

MADDE 3 — Aynen.

MADDE 4 — Aynen.

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Türkiye Cümhuriyeti merkez bankası hakkındaki 1715 sayılı ve 11 haziran 1930 tarihli kanunun iki maddesinin tadili hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyet merkez bankası hakkındaki 1715 sayılı ve 11 haziran 1930 tarihli kanunun 14 üncü maddesi şu şekilde tadil edilmiştir:

(İstikrar kanununun meriyete vazına kadar banka beşinci madde mucibince uhdesine aldığı evrakı naktiye miktarını artırmayacaktır. (Ancak altın ve döviz iştirasına, ticari ve zirai senetlerin iskontosuna ve senedat ve tahvilât mukabili kredi ve avanslara dair 20, 35, 36, 37, 38 ve 39 ve 40 ıncı maddelerde gösterilen şartlar ve haller dahilinde emisyon bu hükümden müstesnadır.)

MADDE 2 — İktisat encümeninin tadili aynen.

MADDE 3 — İktisat encümeninin tadili aynen.

MADDE 4 — İktisat encümeninin tadili aynen.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

Türkiye Cümhuriyeti merkez bankası hakkındaki 1715 sayılı ve 11 haziran 1930 tarihli kanunun iki maddesinin tadili hakkında kanun lâiyhası

MADDE 1 — Türkiye Cümhuriyeti merkez bankası hakkındaki 11 haziran 1930 tarih ve 1715 numaralı kanunun 14 üncü maddesi şu şekilde tadil edilmiştir:

İstikrar kanununun meriyete vazına kadar banka beşinci madde mucibince uhdesine aldığı evrakı naktiye miktarını artırmayacaktır. Ancak altın ve döviz iştirasına, ticari ve zirai senetlerin iskontosuna ve senedat ve tahvilât mukabili kredi ve avanslara dair 20, 35, 36, 37, 38, 39 ve 40 ıncı maddelerde gösterilen şartlar ve hadler dahilindeki emisyon bu hükümden müstesnadır.

MADDE 2 — Mezkûr kanunun 40 ıncı maddesi şu şekilde tadil edilmiştir:

Banka; Devlet, vilâyet ve belediyelerin borsada kote tahvilâtlarına mukabil azami $\% 80$ nisbetinde ve diğer kote edilmiş sağlam tahvilâta mukabil azami $\% 70$ nisbetinde ve üç ay vade ile bankalara avans verebilir. Ancak banka muameleleri, beşinci maddenin son fıkrasında mezkûr Hazine borcuna mahsup edilecek mebalîğın beş milyon liraya balîğ olduğu tarihten itibaren ifa edilebilecektir. Banka bu avanslar mukabilinde emisyon yapabilir ise de bu emisyon miktarı yukarıda zikri geçen Hazine borcuna mahsup edilmiş mebalîğın yüzde ellisini tecavüz edemez.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.